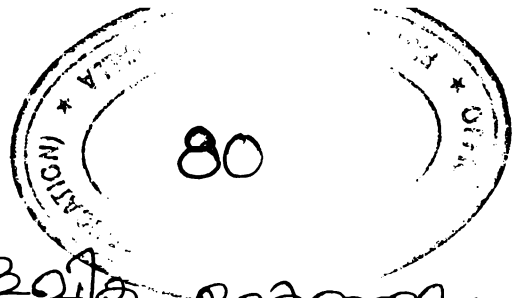

ഒരു വിളിപ്പാടുകൾ

“എന്റെ എന്തായിരിക്കട്ടെ നടുക്കുന്നത്? ഇതിൽ നിന്നും
 ഒരു രക്ഷയുണ്ടില്ലേ? “ആവട്ടെ ഉന്നും അറിയില്ല”
 അച്ഛന്റെയും അമ്മയുടെയും സംഭാഷണം കേൾക്കു-
 ക്കാൻ കഴിയുന്നു. ചികിത്സയും കാര്യം വരുമെ
 നിന്നുണ്ടായി ചികിത്സ കഴിഞ്ഞു പനി ഇന്ന്
 അനേകം ചേർന്നു ജീവനടുന്നുണ്ടെന്നോ, അതേ
 അതാണ് സത്യം. അവർ കേൾക്കുന്ന തന്നെ
 ചട്ടലയിരിക്കാൻ പഠനമുണ്ടില്ലേ? കേൾക്കൂ. നീല
 ചട്ടലയുള്ള ചട്ടലയ്ക്കും തുറന്ന് അവർ വിടും
 കേൾക്കുക. അവർക്കുള്ള മനഃപൂർവ്വം വിട്ടുവിട്ട്
 അവർ കേൾക്കുന്ന തന്നെ സംസാരിക്കാൻ
 തുടങ്ങി. ഞാൻ നിറഞ്ഞ മുഖാവരണത്തെ
 അവർ ചിരിച്ചു ‘ഇനി അച്ഛൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ
 ഇതിൽ നിന്നും ഒരു രക്ഷയുണ്ടില്ല. അച്ഛൻ
 രാജ്യം ചിരിച്ചു ചിരിച്ചു രണ്ടാം മുഖം
 കേൾക്കുക കൊണ്ട് പോയി, വല്ല കൃഷ്ണമുഖം
 ഇല്ലെന്നല്ലോ, മുഖം അച്ഛൻ കേൾക്കും
 കേൾക്കും അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും തന്നെ
 കേൾക്കുന്നല്ലോ. ഇനിതാ പറയുന്നു രാജ്യം
 ഇനി വരില്ലെന്ന്, അതേത്തന്നെ അടവിയും, രാജ്യം
 അമ്മയും, ചേർന്നുണ്ടല്ലോ ഇവിടെ ഉള്ള ചിരന
 രാജ്യം ചിരന വരാതിരിക്കാനാവും.

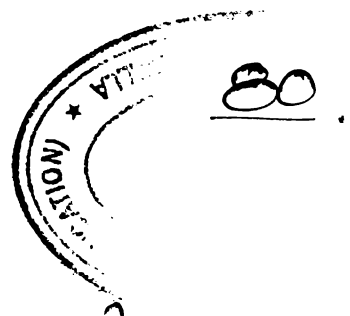
വടക്കേതിലെ രാജാവൻ മുമ്പെ അച്ഛനോട്
 പറയുന്നത് അടുത്തുവരുമ്പോൾ നിന്ന് കേൾക്കാൻ
 വിശ്വസിക്കാൻ അവർ വിട്ടു, ഈ രാജ്യമുമ്പെ
 പറയുന്ന ഉള്ളതാണ് കൂടിക്കാലത്ത് അറിയിക്കാൻ

തന്റെ തൊടിയിലെ കുമ്പളിയിൽ
ചിരസ്ഥി വെട്ടുന്ന പാമ്പിന്
തന്നെ തൊടിയിലെ കുമ്പളി കായ്ക്കും മാതൃക ആർക്കും.

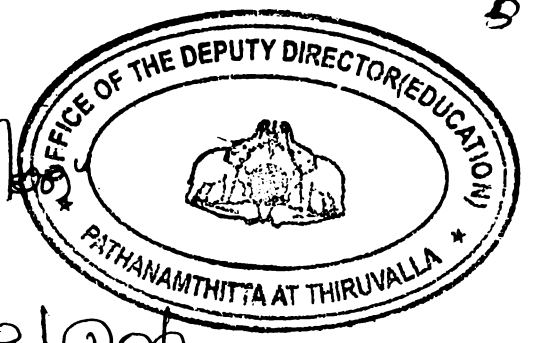

പെട്ടെന്നുതന്നെ ശബ്ദം കേട്ട് മാതൃക
തൊടി തിരിഞ്ഞ് നോക്കിയപ്പോൾ അമ്മ
മുറിയിലേക്ക് കയറിവരുന്നു കുമ്പളിയൊരു പാത്രവുമുണ്ട്.
തന്നെയും അറിയാത്ത ഭാഗത്തിൽ തൊടിയിലും.
"മാതൃ, നീ ചിരസ്ഥി തന്നാണോ? പൂസ്തകത്തിലൂടെ
ഉറപ്പുകൾ നടക്കുന്നുണ്ടോ?" "അമ്മ, താൻ
ചിരസ്ഥി, ആദ്യം എന്താ കുമ്പളി. അതിന്റെ
തന്നെ, താൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം". അമ്മയുടെ
കുമ്പളി നിന്നും പാത്രം തട്ടി വെട്ടിയിട്ട്
കുമ്പളി നിന്നും പെട്ടെന്ന് അമ്മയ്ക്ക് കിടക്കുന്ന
പേരുകൾ തുടങ്ങിയപ്പോൾ വെട്ടിയിട്ട് പൂസ്തക-
ത്തിലേക്ക് നോക്കിയിരുന്നു. "മാതൃ, നാളെ
നീയ്ക്ക് ഉറപ്പുകൾ പൊതുവായി വെട്ടി കുമ്പളി.
ഇതിലേക്ക് തന്നെയും തിരിഞ്ഞ് മതി പെട്ടെന്ന്
ചിരസ്ഥി തൊടി." മുമ്പാകെ നില്ക്കുന്ന പെട്ടെന്നും
നോക്കിയപ്പോൾ അമ്മയ്ക്ക് മനസ്സിലായപ്പോൾ
അമ്മ പറഞ്ഞു: "അമ്മയ്ക്ക് തിരിയണമോ.".
നീണ്ട മനസ്സിൽ പെട്ടെന്ന് അമ്മ സത്യമായി
പാത്രവുമുണ്ട് തൊടിയിൽ പെട്ടെന്ന്. അമ്മയും
കുമ്പളിയിൽ കുമ്പളി കുമ്പളി.

അമ്മയുടെ നിശ്ചിതമായി കിടന്നപ്പോൾ
വെട്ടുന്ന കുമ്പളി നിന്നുകൊണ്ട് ഇവിടെ എന്താണ്
നടക്കുന്നുവെന്ന് ചിന്തിച്ച്, അമ്മയുടെ
കുമ്പളി പെട്ടെന്ന് അമ്മയ്ക്ക് പെട്ടെന്ന്.

രാജീവൻ എന്നൊരാളെയോ
 ശബ്ദങ്ങൾ കേട്ടാൽ മാത്രമേ
 എഴുതിയത്. ജാനകീയമ്മ
 താഴെക്കൂടെ എഴുതിയപ്പോൾ വീടുവളർത്തലല്ലാം
 കേൾക്കുകയാണ്, ജനങ്ങൾ പാട്ടി തന്റെ ദൃഷ്ടി
 ഉള്ളതുകൊണ്ട് അറിയാതെ പോയി. അവൾ
 പാട്ടി എഴുതിയത് അമ്മയോട് കാര്യം തിരിച്ച്,
 "അമ്മേയേ അമ്മേയേ" എന്ന്
 മുഴുവൻ പറഞ്ഞ് കരഞ്ഞ് കരഞ്ഞ്
 പാട്ടി കേൾക്കുക തുടങ്ങിയപ്പോൾ അമ്മ തിരിച്ചി.
 അമ്മ സന്തോഷം നിൽക്കുകയാണ് അവൾക്ക്
 മനസ്സിലായി, മുത്തു മണികൾ പാട്ടിലെ
 കേൾക്കുക പാട്ടിലെ പാട്ടിലെ തന്റെ കേൾക്കുക
 ഇരുട്ട് കേൾക്കുക അവൾക്ക് പോയി.
 അവൾ അമ്മയുടെ കൂടെ അമ്മയോട് പോയി
 അമ്മയുടെ അമ്മ കിട്ടിയിൽ മോഹിണിയെപ്പോലെ
 കിട്ടുന്നതു ചുറ്റും കൂടെ പോകുന്നു, അമ്മ
 അമ്മയെ മുറിക്കുകയിൽ ഇരിക്കുന്നു പേടൻ
 അമ്മയെ മുറിക്കുകയിൽ തലവൻ തിരിക്കുന്നു.
 അമ്മ കമ്മാൻ പേടൻ തിരിക്കില്ല എന്ന്
 മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് മുൻപ് തന്നെ വീടിന്റെ
 മുറിയ്ക്ക് നീല ചാർജ്ജ് വെച്ച് കെട്ടി
 വെച്ചിട്ടു താഴെ അമ്മയെപ്പോലെ ഒരു
 ഇരിക്കുന്നതിൽ താൻ ഇരിക്കുന്നില്ല എന്ന്
 മാത്രമേ മനസ്സിലാക്കി, അമ്മയെ കൂടെ
 താഴെക്കൂടെ അമ്മയെപ്പോലെ ഉൾക്കൊള്ളി-
 തിരിക്കുന്നു. ചുറ്റും കൂടിയിരുന്നവർ എന്നൊരാളെയോ
 പറയുന്നുണ്ട്, "പനിയേ... വെച്ചാൽ ..., എത്ര-
 വെച്ചാൽ..., സൂക്ഷിക്കണം ..." അവർ

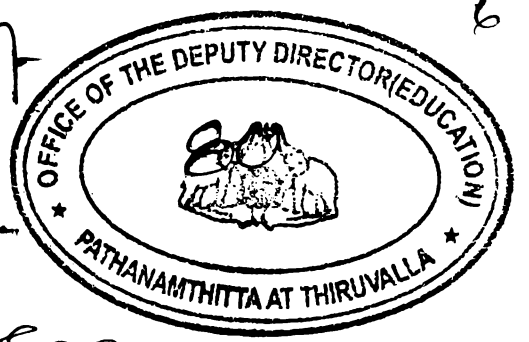

മുൻ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിലും
തർക്കം ഉണ്ടായിരുന്നു, എന്നിങ്ങനെ
പേരിടാത്താണു കേട്ടിട്ടു തന്നെ".

കർമ്മശാലയെ സ്വരത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ
മറ്റുപി വളരെ വെട്ടുന്നായിരുന്നു "അന്നും
അന്നിന്ന കൂടിച്ച് ചിന്തിക്കുന്നിരുന്നില്ല,
എത്രയും വേഗം കൂടുതലാണോട് പോയാം,
അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല. എത്രയും കാരണമന്തം
വരുന്നുണ്ടോ അത്രയും കേൾക്കുന്നത്, വെല്ലു
വേഗമാവാതെ". കലണ്ടറിൽ നിന്നും എങ്ങിനെ
അമ്മ ടി.വിലെ വാർത്ത കേട്ടു നടന്നു നിന്നുകൊണ്ട്
" ... ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ആരും
പോകരുതെന്നും ... സർക്കാർ കർശനമായി
നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു ... ". "ഇനിപ്പോൾ വെല്ലു
മോളവിക പതിഞ്ഞ സ്വരത്തിൽ പോയിട്ടു.
"അങ്ങനെയ് കൂടി നമുക്ക് ചുറ്റുമടയാം", അപ്പോൾ
വെല്ലുവേഗത്തോടെ പറഞ്ഞു.

"ആയില്ല എങ്കിലും പോയാനായില്ല"
സമീപിച്ചു തോന്നാതെല്ലാം അതെ സ്വരത്തിൽ
മറ്റുപി നൽകി. "1900 ആദ്യം, വെല്ലു റിസ്കാ
എന്നാലോ ... " അങ്ങനെയെ ഒരു വിധം
ദൂരം സമ്മതിച്ചു. രാത്രി അധികം
അന്നുചേരുന്നതിന് മുൻപേതന്നെ കൂടുതലാണോ
തോളം വെല്ലു. ഈ രാത്രിയിൽ ആരെന്ന
മേൽ വിടിന് ചുറ്റുമടയാൻ അങ്ങിനെയൊന്നും
വെല്ലു തുടർ സമ്മതം കോടെ ചുറ്റുമടയാൻ
"എന്നോ ഈ അങ്ങനെയൊന്നും" വെല്ലു

കുടുംബശ്രീയുടെ ചുവട്. "മുൻപി-
 യാണും നൽകാതെ മൂവരും
 റോഡ് മുറിച്ചിട്ട് കയറി കണ്ടെത്തും."

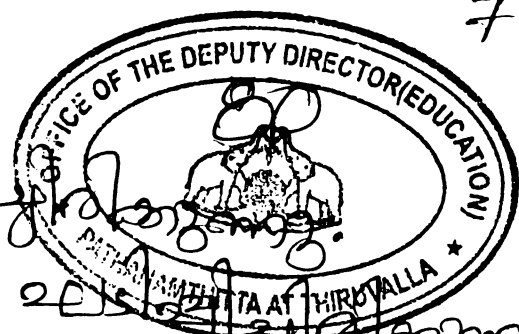

ശരീരത്തിന് വളർത്തേണ്ട ഭാരം

അനുഭവപ്പെടുന്നു, മറ്റു തലവരുന്നെടുത്തു,
 മിന്നാലും മരണത്തിന് മുൻപിൽ നിന്നും
 കൈപിടിച്ചു വന്ന ശ്രദ്ധാശക്തിയിൽ അമ്മ
 മരിക്കുമ്പോൾ തെളിയിച്ചിട്ട് ഉണ്ടി. ശരീരത്തിന്
 വളർത്തേണ്ട ചട്ടമനുഭവപ്പെടാതെ അമ്മ രാവിലെ
 ഉണർന്നത്, ഇനി തന്നെയും... ഇതെല്ലാം
 കാരണങ്ങളാലാണ്. പക്ഷെ തന്നെ പറയുകയായി
 ശ്രദ്ധാശക്തിയിലേക്ക് ചേർച്ച. പക്ഷെ തന്നെ
 മറ്റു മുറികളിൽ തന്നെ കയറി ഭയപ്പെട്ടു
 അപേക്ഷിച്ചുവെച്ചി. എല്ലാവരുടെയും മൂലത്തു
 ദീർഘകാലമായിരുന്നു. തന്നെ പരിചരിക്കാൻ
 ഇവിടെ റോഡ് നാട്ടുസമരം ഉള്ളൂ, അതായത്
 തന്നെ കുട്ടി ഇന വാർദ്ധക്യം പങ്കിടുന്നത്
 ചേർത്തുണ്ട് അമ്മയെ വെറുക്കും.

ഇതെല്ലാം ! താനിനി എന്ത് ചെയ്യും,
 എന്റെ മകൻ അമ്മയുടെ മൂലം കാര്യത്തിനും
 താൻ മേന്മയെടുത്തു, അമ്മയെത്തന്നെ
 താൻതന്നും. കുട്ടിയുടെ കാര്യവും തന്നെല്ലാതെ
 വെറുപ്പ് നേടും.

കാര്യങ്ങൾ അമ്മയ്ക്ക് ഇരുപതും
 ശ്രദ്ധാശക്തിയിലേക്ക് ചേർച്ചയും നാമധീനിയും
 ഇനി കാര്യങ്ങൾ മറ്റു ചട്ടങ്ങളിലും, അമ്മയ്ക്ക്
 സന്തോഷം കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല. മാത്രമേ അമ്മയ്ക്ക്
 കാര്യം, മേന്മയെ നഷ്ടപ്പെട്ട് നിലത്തോട്ട് വീണു

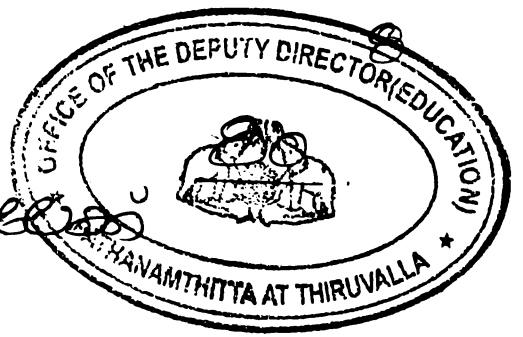

ഞ്ഞു നൂറുകണക്കിലെ
 വഴിതെളയാം എന്നോ ചിലപ്പോൾ
 മുഖത്ത് ഉദ്യമിജൻ മേൽക്കു
 തിന്നാൻ സാധാരിക്കാനാവുന്നില്ല, അനുകൂലനാ-
 വുന്നില്ല. 'താനിനെവിടാത്ത്?', ആരെ
 നടന്ന് വരുന്നൂടെ അത് ആരായിരിക്കും
 കായ്കതന്നെ എന്നവൾ പ്രാർത്ഥിച്ചു.
 എന്നാൽ അവളെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടാൽ വന്ന
 ഒരു നട്ടുനായിരുന്നു അത്. ~~ഒരു~~ എന്നോ
 സൂചിതകാത്ത് വഴിതെളിക്കുക കൃത്തിവച്ചു,
 അതിനെ തീവ്രത്തിൽ മാറ്റിവിട്ട വേർതിരിക്കൽ
 വഴുതി വീണു.

അയ്യൂ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതും, ചുറ്റും
 എന്നാൽ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക, അയ്യൂക്ക-
 അനുണ്ടാവുക മാറ്റിവിട്ട തന്നോട് തന്നെ
 ചോദിച്ചു. ഗുളിക്കുമായി വന്ന നട്ടുനീണ്ടോട്
 അവൾ കണ്ണു തിരക്കി "എനിക്ക് അനുണ്ടോട്,
 ഡോക്ടർ എന്ന് പറഞ്ഞു". "കുട്ടിക്ക് ഒരു
 കുഴപ്പവുമില്ല നാളെ വീട്ടിലേക്ക് പെണ്ണൊളിക്ക്
 പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്." അതീവ ഉണ്യാചിത്തോടെ
 ചിറ്റേന്ന് രാവിലെ അവൾ ഉണർന്നു.
 അകന്നതയുടെ ഒരു നീണ്ട കാലത്തിന്
 ശേഷം താൻ ചുറ്റാൽ കടക്കുകയാണ്.

എന്ന കാത്ത് അമ്മ അവിടിലിരിക്കുന്നത്
 അവൾ കണ്ടു, അമ്മ അവളോട് പറഞ്ഞു
 "മാറ്റി, വാ അമ്മ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു
 ഓടി വാ". അവൾ ഓടിപ്പോയി അമ്മയുടെ

കുടുംബത്തിൽ ചിട്ടയ്ക്ക് നഷ്ടമാണ്
കുടുംബത്തിൽ. മേലിലാളികൾക്കിടയിൽ
മുഖ്യം വന്നു.

അന്ന് വൈകിട്ട് ഇടവെട്ടി മുഴക്കുന്നത്
പേർത്തു അപ്പോൾ മേലിലാളികൾക്കിടയിൽ
കുടുംബത്തിൽ അന്ന് ദിവസം മുൻ തെളിയിക്കുന്ന
മേലിലാളികൾക്കിടയിൽ ധാരാളം കേൾക്കൽ വന്ന്
പെരുമാറ്റം തെളിയിക്കുന്നു. മിക്കവാറും അന്ന്
പേർത്തു, എന്നാൽ ഇതൊന്നും ശ്രദ്ധിക്കാൻ
അന്ന് മുൻകൂട്ടിൽ മേലിലാളികൾക്കിടയിൽ
അന്ന് ഇരുപതായിരുന്നു.

അന്നത്തെപ്പോലെ